

Butlletí del Consell General

Núm. 110/2020

Casa de la Vall, 16 de desembre del 2020

SUMARI

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Pròrroga al termini per a la presentació d'esmenes al
Projecte de llei de creació de l'Institut Nacional de
l'Habitatge d'Andorra. *pàg. 2*

3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

3.2.2 Proposicions de llei qualificada

Publicació del criteri del Govern relatiu a la
Proposició de llei qualificada de la persona i de la
família. *pàg. 2*

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 16 de desembre del 2020, exercint les atribucions que li confereix l'article 80 del Reglament del Consell General, ha acordat a demanda del M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i del M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny, conseller general del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laureiana + Independents, prorrogar el termini per a la presentació d'esmenes al **Projecte de llei de creació de l'Institut Nacional de l'Habitatge d'Andorra**. El nou termini finalitza el dia 13 de gener del 2021, a les 13.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 16 de desembre del 2020

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

3.2.2 Proposicions de llei qualificada

Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar el criteri del Govern relatiu a la **Proposició de llei qualificada de la persona i de la família**.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 16 de desembre del 2020

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Criteri del Govern relatiu a la Proposició de llei qualificada de la persona i de la família

El Govern ha examinat la Proposició de llei qualificada de la persona i de la família, presentada pels M. I. Srs. Carles Enseñat Reig, president del Grup Parlamentari Demòcrata; Ferran Cosa Marimon,

president del Grup Parlamentari Liberal, i Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells, president del Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, d'acord amb el que disposa l'article 103.2 del Reglament del Consell General, i manifesta el seu criteri sobre la Proposició de llei esmentada basant-se en les següents

Consideracions

La iniciativa legislativa proposada, segons consta en l'exposició de motius, té com a finalitat ordenar de forma articulada i sistemàtica totes les institucions familiars, com a conseqüència de la nova organització política del Principat d'Andorra que imposa la Constitució del Principat d'Andorra. Així mateix, s'exposa que en el text s'opta per preservar en tot allò que es pugui el dret vigent per ser l'expressió fidel de la tradició jurídica andorrana, però a la vegada es fa una adaptació a la nova realitat social existent.

La Proposició de llei que se sotmet al criteri del Govern regula al títol I la capacitat de les persones (jurídica i d'obrar), la modificació d'aquesta capacitat i l'internament, i incorpora les institucions de protecció o de suport a la persona, recollint les figures tradicionals tuitives del dret civil: la tutela, la curatela i la figura del defensor judicial.

Andorra va ratificar el 10 d'octubre del 2013 el Conveni internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat i el seu Protocol facultatiu. Aquests instruments de drets humans reconeixen els drets de les persones amb discapacitat i les obligacions dels estats membres de promoure, protegir i garantir la seva efectivitat.

En aquesta línia, el Consell General va aprovar la Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, signat a Nova York el 13 de desembre del 2006, amb la finalitat d'adaptar la normativa andorrana a aquests tractats internacionals en el marc d'un procés participatiu de les administracions i entitats públiques i de la societat civil, especialment de les entitats cíviques i socials d'aquest àmbit.

Així, en la disposició final cinquena s'encomana al Govern l'aprovació d'un projecte de llei qualificada de modificació de la Llei 15/2014, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, per tal d'adaptar els articles 12, 14, 15 i 16 del Conveni internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat.

En compliment d'aquest manament, s'ha constituït una comissió tècnica formada per representants dels ministeris concernits (Afers Socials, Justícia i Interior i Salut), de l'Administració de justícia i de la Fiscalia General, del Consell Nacional de la Discapacitat, del Comitè Nacional de Bioètica, del Col·legi d'Advocats,

de la Cambra de Notaris i del Raonador del Ciutadà amb la finalitat de considerar el parer i l'expertesa dels seus membres en l'elaboració del Projecte de Llei de modificació de la Llei 15/2004, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

Durant els últims anys, Andorra ha portat a terme un procés d'actualització i modernització de la legislació civil, i el mandat que conté la disposició final cinquena de la Llei 27/2017 es troba directament relacionat amb la Proposició de Llei qualificada de la persona i de la família, de manera que seria oportú, en el marc del tràmit parlamentari, que es pogués plasmar en la mesura en què sigui possible aquest nou paradigma en què la discapacitat ha de ser considerada des de la capacitat, des de la vessant positiva, de la diversitat i pluralitat socials, de manera que, en consideració de les múltiples capacitats que concorren entre totes les persones, cal suprimir les barreres i els obstacles de tot tipus (físics i psicològics, jurídics i materials, de comunicació i d'actitud, entre altres).

L'article 12 del Conveni que regula el reconeixement de la personalitat jurídica en igualtat de condicions ha estat aclarit per la primera observació general del Comitè Internacional dels Drets de les Persones amb Discapacitat, que expressa les pautes que implica aquest canvi de paradigma: cal reformar les normes civils i processals del model tradicional de substitució en la presa de decisions sobre els temes concernents a la vida de la persona per un sistema que reconegui la seva participació efectiva i directa en funció de la seva capacitat, voluntat, desitjos i preferències, amb el suport que calgui, perquè així és com es compleix millor el seu interès. Les mesures que s'apunten, de manera oberta, passen per solucions com l'acompanyament afectiu, el suport tècnic en la comunicació i informació, la superació de barreres de qualsevol mena, l'assessorament adient o la representació delegada només en cas imprescindible.

La Proposició de Llei ja incideix en aquesta línia i comporta avenços rellevants, però seria convenient aprofundir en una triple direcció: la prevenció a través de poders i declaracions anticipades, entre altres; la protecció amb respostes efectives davant de situacions objectives de vulnerabilitat, i la proposició i posada a disposició de les mesures de suport adients que la persona pugui necessitar en l'exercici de la seva capacitat jurídica amb respecte envers la seva dignitat, d'acord amb la seva voluntat i preferències, de manera proporcional i adaptada a la seva situació i a les seves circumstàncies.

En aquest sentit, de forma enunciativa i no exhaustiva, l'Executiu considera necessari tenir en compte la interpretació de l'article 12 del Conveni efectuada pel Comitè Internacional dels Drets de les

Persones amb Discapacitat, les valoracions efectuades pel Comitè de Bioètica d'Andorra al voltant dels suports necessaris per a la presa de decisions per part de les persones amb discapacitat, la regulació de la institució del patrimoni protegit i la revisió de la cartera de serveis socials i socio-sanitaris sobre la regulació del servei de tutela previst a la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i socio-sanitaris.

D'altra banda, la Proposició de Llei regula al títol II la família, i ho fa d'una forma sistemàtica i ordenada. Si ens centrem en les disposicions que regulen el matrimoni, s'observa que es mantenen els principis fonamentals que inspiren la Llei qualificada del matrimoni vigent, que estableix un sistema facultatiu que permet contreure casament civil o matrimoni canònic amb els mateixos efectes, i alhora es té en compte la realitat social i l'evolució que hi ha hagut en aquesta matèria en els darrers anys.

Es preveu un concepte de família ampli i cal destacar l'eliminació de la diferència terminològica que va introduir la Llei 34/2014, del 27 de novembre, qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, segons la qual quan la unió es produeix entre dos persones del mateix sexe s'anomena unió civil i quan és entre persones de diferent sexe s'anomena matrimoni civil, malgrat que els efectes jurídics siguin els mateixos. La Proposició de Llei preveu la figura del casament civil tant si la unió és entre persones homosexuals o heterosexuals. Així mateix, s'introdueixen canvis per tal de flexibilitzar i agilitzar els procediments que se segueixen en cas de crisi matrimonial, com ara evitar, entre altres qüestions, la necessitat de seguir obligatòriament un primer procediment de separació i, per tant, un doble tràmit per obtenir el divorci. Es tracta en tots els casos d'avenços que el Govern comparteix i celebra.

Un altre aspecte molt important dins del dret de família són les disposicions que regulen la filiació, és a dir, la procedència, ja sigui per naturalesa o per adopció, d'un fill respecte dels seus progenitors, relació jurídica de la qual es deriven una sèrie de drets i obligacions, com ara la pàtria potestat, que en la Proposició de Llei se substitueix pel concepte d'autoritat parental, que actualitza i millora la regulació existent al voltant d'aquesta matèria, o els aliments familiars, que també són objecte d'actualització en la Proposició de Llei que és objecte d'aquest criteri.

Per tant, en matèria de filiació també es mantenen els principis tradicionals que inspiren la nostra tradició jurídica i novament es té en compte l'evolució que ha anat experimentant la nostra societat, incorporant, per exemple, les novetats que va introduir la Llei 12/2019, del 15 de febrer, qualificada de tècniques de

reproducció humana assistida, que permet que neixin infants com a conseqüència de la utilització de les tècniques de reproducció humana assistida, i que els desitjos de procrear de moltes parelles puguin ser una realitat.

El Govern valora positivament les disposicions previstes en la Proposició de llei en matèria de família i, especialment, el fet que el text mantingui els principis fonamentals de la tradició jurídica andorrana i alhora adequi i modernitzi altres aspectes que han evolucionat i que estan presents en la nostra societat d'avui en dia. No s'ha d'oblidar que recau sobre els poders públics promoure una política de protecció de la família, com a element bàsic de la societat, en els termes en què es proclama en l'article 13.2 de la Constitució, i també en relació amb la doctrina del Tribunal Europeu de Drets Humans per la qual es consagra el dret a formar una família com a expressió del dret al respecte de la vida familiar de l'article 8 del Conveni europeu de drets humans.

Finalment, la Proposició de llei preveu en el títol III un conjunt de normes de dret internacional privat que tenen per finalitat determinar en quins supòsits s'aplica la normativa del Principat sobre dret de família quan en la relació jurídica familiar existeixen punts de connexió amb elements d'estrangeria. Es tracta de normes totalment necessàries per tal de donar resposta als conflictes eventuals que es puguin produir quan s'esdevinguin els elements exposats anteriorment.

En conclusió, la Proposició de llei que ens ocupa respon plenament a la necessitat imperiosa i inajornable d'efectuar una recopilació ordenada de tota la normativa vigent en matèria de la persona i de la família, i alhora introdueix amb molt bon criteri modificacions necessàries per tal d'actualitzar i adequar la matèria regulada a les realitats familiars i socials dels temps presents, motiu pel qual el criteri del Govern en relació amb la Proposició de llei de la persona i de la família és favorable.

Andorra la Vella, 9 de desembre del 2020

Josep Maria Rossell Pons
Ministre de Justícia i Interior